

много зле. Главната му храна е сламата от зърнените храни, оскудна и недостатъчна паша по пасищата, стърнищата и горите. Пресметнато е, че произвежданият зърнен и тревен фураж в страната едва е в състояние да задоволи $\frac{1}{4}$ от наличния добитък, ако се храни добре.

При това положение, първата ни грижа трябва да бъде да си произведем достатъчно фураж, като въведем по-широко в стопанството фуражните растения — фия, люцерната, детелината и др., и които дават изобилен и доброкачествен фураж за добитъка, обаче са много слабо застъпени. Понеже тези растения изискват по-силни и разработени ниви, а не всички стопани разполагат с такива, то за стопаните в балканските места, където почвите са по-слаби и по-плитки, препоръчваме друго фуражно растение, което, макар от давна въведено у нас, не е известно на мнозина земеделски стопани. Това растение се казва еспарзета. Съ неговото описание и култура ще запознаем накратко читателите.

* * *

Еспарзетата расте и в диво състояние и е известна под названието заешки грах, пълтов гребен и др. Културната еспарзета достига на височина около 50—80 см., с дълги перести листа, които имат 6—12 чифта листенца и един тек на края; има кърваво-червени цветове, събрани в класчета и плоски чушки с по едно семе, покрити с мрежовидно разположени нишки.

Еспарзетата има силно развити корени, които достигат 1—3 метра. Корените ѝ понякога проникват в пукнатините на подпочвените скали, обвиват камъните и дори там намират храна. Това ѝ помага, за да изнася сушата.

Еспарзетата вирее по-добре в по-плитките, по-леките и по-сухите почви, противно на люцерната и детелината, които предпочитат по-дълбоките, по-тежките и по-влажните почви. Еспарзетата силно брати и дава даже до 30 стъбла от корен.

Понася леко сушата, студовега и непостоянните зими. Всичко това я прави много подходяща за нашия сух климат. Понеже, както споменахме, корените на еспарзетата проникват дълбоко в почвата, важно е за земеделеца да знае, каква е подпочвата. Тя не трябва да бъде влажна, да е пропусклива и да съдържа достатъчно вар. А такива почви се срещат често в нашите планински и припланински области.